

An **nighean bheag** **agus am mathan**

Air ath-innse le James Riordan • Dealbhan le Alex Ayliffe

An

SANDBANK PR.
SANDBANK

nighean bheag agus am mathan

Air ath-innse le James Riordan

Na dealbhan Alex Ayliffe

A' Ghàidhlig Anna NicDhòmhnaill

STÒRLANN • ACAIR

Caibideil 1

Uair a bha siud bha nighean bheag
a' fuireach ann an taigh faisg air coille.
Latha bha siud thuirt an nighean ri a
màthair agus ri a h-athair, "Am faod mise
dhol a chluich dhan choille?"
"Faodaidh," thuirt iadsan, "ach na tèid ro
fhada air falbh."
Mar sin, ruith an nighean bheag air falbh
a chluich sa choille.

2

Lean i am frith-rathad agus leum i thairis
air bun craibe a bha san rathad oirre.
Bha an latha glè theth agus dh'fhàs i sgìth.
Shuidh i sìos air an fheur agus choimhead i
mu chuairt air na craobhan agus na
flùraichean àlainn.
Thòisich i an uair sin air beagan
fhlùraichean a bhuan.

3

Chaidh an nighean bheag na b' fhaide
agus na b' fhaide a-steach dhan choille.
Bha i cho toilichte a' buain nam flùraichean
agus nach robh i a' coimhead far an robh i
a' dol.

Nuair a thug i sùil mu chuairt oirre
thuig i gun robh i a-nis air chall.
“Cuidich mi! Cuidich mi!” dh'èigh i,
ach bha i air a dhol ro fhada a-steach
dhan choille agus cha chualaq duine i.

4

Chlisg i nuair a chuala i fuaim air a cùlaibh.
Thionndaidh i agus an sin bha mathan mòr
ruadh.

Rinn am mathan gàire ris an nighinn bhig.
“Seadh, seadh, a nighean bheag,” ars esan.
“Tha mise air a bhith a' coimhead airson
cuideigin gus obair-taighe dhèanamh dhomh.
Tugainn dhachaigh còmhla rium.”
Rug am mathan air gàirdean na h-ìghne
bige agus shlaod e leis dhachaigh i.

5

Cho luath 's a ràinig iad taigh a' mhathain
dh'innis e dhan nighinn na rudan
a dh'fheumadh i dhèanamh.

“Glan an t-ùrlar, càirich mo leabaidh, dèan
an dìnnear agus geàrr fiodh airson an teine,
air neo ithidh mi thu.”

Bha an nighean bheag air chrith leis an
eagal.

Cha robh i airson obrachadh dhan mhathan
ach cha b' aithne dhi an rathad dhachaigh,
agus bha eagal oirre gun itheadh e i.
Mar sin cha robh i ach a' glanadh agus
a' còcaireachd dhan mhathan a h-uile
latha. Ach fad na h-ùine bha i
a' smaoineachadh air dòigh airson faighinn
dhachaigh.

Aon latha brèagha thuirt i ris a mhathan,
“Tha mi airson bonnaich a thoirt gum
mhàthair agus m’ athair, gus am bi fios aca
gu bheil mi gu math.”

“Cha toir! Cha toir!” ars am mathan.

“Chan eil mise gòrach. Cha till thu ma
dh’fhalbas tu.”

Ach lean an nighean bheag oirre ag iarraidh
agus ag iarraidh. Mu dheireadh thuirt am
mathan, “Bheir mi fhèin bonnaich gud
mhàthair agus d’ athair sa mhadainn.”

Sin dìreach a bha an nighean
bheag ag iarraidh.

Thòisich an nighean bheag air bëiceireachd.
Mu dheireadh bha bonnaich gu leòr aice.
“Cuiridh mi na bonnaich sa bhasgaid seo,”
thuirt i ris a’ mhathan.
“Nuair a dh’fhalbas tu sreapaidh mise
gu mullach an taighe agus chì mi thu gus an
ruig thu an taigh aca.”
“Seadh, seadh,” ars am mathan.

Cho luath 's a chaidh am mathan a chadal
an oidhche sin, shreap an nighean bheag gu
mullach an taighe agus rinn i crois le
maidean.

Chuir i a h-ad, a còta agus a stoc air a' chrois.

An uair sin shreap an
nighean bheag dhan
bhasgaid agus
dh'fhalach i fo
thruinnsear nam
bonnach.

Caibideil 2

Sa mhadainn nuair
a dhùisg am mathan
chunnaic e a' bhasgaid
le na bonnaich.

Thog e air a dhruim i agus a-mach a
dh'fhalbh e gu sunndach tron choille.
Bha an latha blàth agus bha a' bhasgaid,
uabhasach trom. Cha b' fhada gus an
robh am mathan glè sgìth agus glè theth.
Shuidh e sìos fo chraoibh agus smaoinich e,
'Chòrdadh bonnach rium.' Chuir e a spòg
air a' bhasgaid ach chuala e guth beag,
"Na ith na bonnaich!"

“Tha siud coltach ri guth na h-ìghne bige,”
thuirt am mathan.

Thug e sùil air ais air an taigh.
Chunnaic e an nighean bheag
air a' mhullach.

“Obh, obh, nach e a sùilean
a tha mòr,” thuirt e, agus
chùm e air an t-slighe.

Choisich agus choisich
am mathan agus thòisich
i a' sileadh.

“Och, gheibh mi fasgadh
fon chraoibh seo agus ithidh
mi bonnach,” thuirt e.

“Chan fhaic an nighean bheag mi a-nis.
Tha mi ro fhada air falbh.”

Ach cho luath 's a shuidh e chuala e guth,
“Na ith na bonnaich. Tha mi gad fhaicinn.”

Choimhead am mathan air ais air an taigh.
Air èiginn chitheadh e an nighean bheag
air a' mhullach.

“Obh! Obh! Nach e
a sùilean a tha mòr,”
thuirt e agus chùm e
air an t-slighe.

Caibideil 3

Mu dheireadh thàinig
am mathan a-mach às a' choille.
Choisich e sìos an rathad agus ràinig e
taigh na h-ìghne bige.
Dh'fhosgail e an geata, choisich e chun
an dorais agus chuir e sìos a' bhasgaid le
na bonnaich.

“Bheil duine a-staigh?” dh'èigh e.
“Tha bonnaich agam dhuibh
on nighinn bhig agaibh.”

Cho luath 's a chuala coin a' bhaile am
mathan ag èigheach, thàinig iad nan ruith
às a dhèidh. Mach a dh'fhalbh am mathan
na ruith air ais dhan choille.

Bha e glè ghreannach.

"Nuair a gheibh mise dhachaigh bheir mise
air an nighinn bhig ud! 'S ise as coireach ris
an seo," thuirt e.

"Tha mi air a bhith ro chòir rithe."

Chuala màthair agus athair na h-ìghne bige
comhartaich nan con a bha a' ruith às
dèidh a' mhathain, agus dh'fhosgail iad an
doras.

"Dè tha seo?" ars a h-athair nuair a
chunnaic e a' bhasgaid. Dh'fhosgail e
a' bhasgaid agus chunnaic e na bonnaich.
'S ann a chuala e gàire beag an uair sin.
Thòisich na bonnaich a' gluasad agus siud,
leum an nighean bheag a-mach.

Dh'innis an nighean bheag dha màthair agus dha h-athair mun mhathan mhòr ruadh, an taigh a bh' aige sa choille agus mu na bonnnaich a rinn i.

An uair sin dh'innis i dhaibh le gàire beag, mar a thug i air a' mhathan a giùlan fad an rathaid dhachaigh.

"Nach bu tu an nighean bheag ghlic," ars a màthair, agus thug i pòg dhi.

Caibideil 4

Nuair a ràinig am mathan dhachaigh bha e uabhasach greannach. Dh'èigh e ris an nighinn bhig air mullach an taighe, "Thig a-nuas. Dèan mo dhìnnear domh. Tha an t-acras orm."

Ach cha do għluais an nighean bheag. Shreap am mathan suas gu mullach an taighe. Shreap am mathan suas chun na h-īgħne bige agus shlaod e an ad dhith.

Às dèidh sin shlaod e dhith a còta agus a stoc
agus chunnaic e nach b' e an nighean bheag a
bha ann idir. Cha robh ann ach crois mhaide.
Rinn am mathan dranndan cho cruaidh
agus gun cuala an nighean bheag, a màthair
agus a h-athair e aig taobh thall na coille.
“Nach bu mhi an t-amadan,” ars am
mathan. “Bha an nighean bheag ud ro
charach air mo shon.”

On latha sin, bhiodh an nighean bheag
a' cluich faisg air an taigh aice fhèin agus
cha deach i gu bràth tuilleadh dhan choille.

Cha robh aig a' mhathan mhòr ruadh ach
an obair-taighe a dhèanamh e fhèin.

Foillsichearan Foghlaim Heinemann
Halley Court, Jordan Hill, Oxford OX2 8EJ
earrann de Phoghlam agus Foillseachadh Proifeiseanta Reed Earr.

OXFORD MELBOURNE AUCKLAND
IBADAN JOHANNESBURG BLANTYRE GABORONE
PORTSMOUTH NH (USA) CHICAGO

© James Riordan 1997

A' chìad fhoillseachadh 1997
A' chìad fhoillseachadh sa Ghàidhlig 2005

A' Ghàidhlig Anna NicDhòmhnaill

2005, 2004, 2003
10 9 8 7

© na Gàidhlig Stòrlann Nàiseanta na Gàidhlig às leth nan Ùghdarrasan a tha riochdaichte air MRG. Na còraichean uile glèidhete. Chan fhaodar pàirt sam bith dhen leabhar seo ath-riochdachadh an cruth sam bith no an dòigh sam bith gun chead ro-làimh bho Stòrlann Nàiseanta na Gàidhlig/Acair.

Data Catalogadh ann am Foillseachadh an Leabharlann Bhreatainn
Gheibhearr clàr-catalogaidh airson an leabhair seo bho Leabharlann Bhreatainn.

Tha James Riordan a' dleasadh còir mhoralta airson a bhith air a chomharrachadh mar ùghdar na h-obrach seo.

Clò-bhuailte le Scotprint, Haddington.

LAGE/ISBN 0 86152 654 6